

DUKO – når undertaget skal vælges

DUKO – Dansk Undertagsklassifikationsordning Aps – giver projekterende og udførende et nyt værktøj til valg af undertag. Ordningen er sat i værk i 2004 på initiativ fra en gruppe af aktører i byggesektoren.

Se de første undertagsprodukter og mere om DUKO på www.duko.dk

Fonden har i samarbejde med Dansk Byggeri og Byggeskadefonden vedrørende Bygningsfornyelse etableret DUKO – en frivillig klassifikationsordning for undertagsprodukter. Statens Byggeforskningsinstitut og Byggematerialeindustrien har været med i det forberedende arbejde.

Byggeriets Arbejdsgivere (BYG) udgav i perioden 1999 til 2002 en årlig undertagsundersøgelse, hvor undertagsprodukterne blev klassificeret ud fra kravene i TOP's Byggeblad 21 og 22 på baggrund af oplysninger indhentet hos de enkelte producenter og importører. DUKO fortsætter og udbygger denne undersøgelse.

Fire anvendelsesklasser

DUKO opdeler undertagsmaterialerne i fire anvendelsesklasser: Lav, Middellav, Middelhøj og Høj, hvor der til anvendelsesklasse Høj stilles de største krav.

Anvendelsesklassen vælges ud fra fem forhold med afgørende betydning for hvilke krav, der bør stilles til undertaget. For hvert af de fem forhold beregnes et antal point, og det samlede antal point afgør anvendelsesklassen. De fem forhold er:

Tagdækning

Jo mere åben en tagdækning er, jo bedre og mere robust bør undertaget være. I DUKO er oplistet en række tagdækningsmaterialer, som er karakteriseret ved henholdsvis deres åbenhed eller lukkethed.

Taghældning

Mindre taghældning stiller større krav til undertaget. Nedbør og kondens skal ledes væk fra tagfladen, og jo hurtigere det sker, jo mindre sandsynlighed er der for skadelig opfugtning af underliggende bygningsdele.

Kompleksitet

Tagsammenskæringer, kviste, større gennemføringer, spring i tagfladen m.m. medfører vanskelige detaljer og forøger tagets kompleksitet. Det vurderes, om tagfladen har høj eller lav kompleksitet.

Tilgængelighed

Et tag med lav taghældning og svært tilgængeligt tagrum, paralleltagskonstruktion eller andre forhold, som vanskeliggør inspektion og eftersyn, betyder, at den byggetekniske risiko stiger.

Klimapåvirkning

Vindforholdene omkring en bygning har betydning for særlige klimapåvirkninger af taget. Kraftig vind øger mængden af slagregn og fygesne og kan medføre blafring af banevareundertagene, mens en bygning i læ uden vindpåvirkning kan have svært ved at få tilstrækkelig bortventilering af fugt i tagkonstruktionen.

Begge situationer betegnes som en "særlig påvirkning," som undertaget skal kunne modstå.

Bygbarheden bliver dokumenteret

En af de vigtigste nyskabelser i DUKO-projektet er, at producenterne / importørerne i tegninger, tekst og foto skal dokumentere bygbare løsninger på en mock-up eller i virkeligheden. Løsningerne skal fokusere på vanskelige områder på taget, hvor der erfaringsmæssigt er sandsynlighed for, at der forekommer svigt. Dokumentationsmaterialet skal udmunde i de-

taljerede producentvejledninger i korrekt anvendelse af undertagsmaterialet.

Ved undertagsprodukters bygbarhed forstås primært:

- om der er oplysninger om undertagets oprindelse,
- om opbevaring og montering kan foregå korrekt,
- om sædvanlige detaljer (gennemføringer, kviste m.v.) kan udføres korrekt,
- om skader kan repareres.

Undertagene vurderes inden for disse kategorier og opnår betegnelserne god, acceptabel eller dårlig.

Fremtidens ordning

Fonden har store forventninger til den nye klassifikationsordning. Der er et stort behov for at få overskud og robusthed ind i tagkonstruktionerne, så flere løsninger får lang levetid og bliver hensigtsmæssige i den efterfølgende driftsperiode.

DUKO skal hjælpe beslutningstagere til at vælge det undertag, der passer til den ønskede tagbelægning og taggeometri m.v.